

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **Ch. C.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Miroslavem Tichým
se sídlem Praha 10, Říčanská 1984/5

proti
žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2/2

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Obsah žaloby

1. Žalobce se žalobou ze dne 30. 6. 2022 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného a žádal, aby soud uložil žalovanému povinnost pokračovat v řízení vedeném pod sp. zn. S-MHMP 1971804/2020/Čar.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

2. V podané žalobě žalobce uvedl, že byl zastaven policejní hlídkou v lokalitě Praha 5. Jelikož žalobce nerozumí česky, napsal toto anglicky kontrolujícím policistům na dokument, který po něm požadovali podepsat. Tvrdil, že nezná obsah dokumentu, který podepsal, a že si ani není dostatečně vědom toho, proč byl kontrolován. Následně se žalobce dostavil k příslušnému úřadu za účelem žádosti o vydání nového řidičského průkazu, když platnost předchozího průkazu mu skončila dne 21. 4. 2022. Žalobci bylo sděleno, že mu byl udělen zákaz řízení a nový řidičský průkaz nelze vydat. Žalobci pak měl být doručen příkaz ze dne 28. 1. 2021, sp. zn. S-MHMP 1971804/2020/Čar, č. j. MHMP 119124/2021/Čar, (dále jen „příkaz“), kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku v oblasti dopravy. Příkaz měl být žalobci doručen fikcí.
3. Žalobce namítal, že mu příkaz nebyl doručen v souladu se zákonem a osobně si jej převzal až dne 21. 4. 2022. Tvrdil, že měl v době doručování příkazu zřízenou datovou schránku, do které mu však příkaz nebyl doručen a nemohlo tak dojít k doručení fikcí. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 3 As 26/2016-45. Žalobce si příkaz nepřevzal v místě trvalého bydliště, neboť se na adrese trvalého bydliště vyskytuje zřídka. V době, kdy byl příkaz vydán a měl být doručen, byl žalobce v Itálii, kde se zdržoval téměř celý rok. Ani po svém návratu ze zahraničí žalobce nezjistil, že mu byl příkaz doručen, neboť ve své schránce dokument nenašel. Dle žalobce je však otázka doručování listinou formou bezpředmětná, neboť mu měl být příkaz doručen prostřednictvím datové schránky.
4. Protože žalobci nebyl příkaz řádně doručen, lhůta k podání odporu proti příkazu počala běžet momentem, kdy se příkaz dostal do dispozice žalobce, tj. dne 21. 4. 2022. Žalobce pak proti příkazu podal dne 22. 4. 2022 odpor. Sdělením ze dne 29. 4. 2022, č. j. MHMP 728206/2022/Čar, byl žalobce informován, že odpor byl podán opožděně a příkaz nabyl právní moci dne 24. 2. 2021. Zároveň bylo žalobci sděleno, že příkaz nebyl doručován do datové schránky, neboť žalobce neměl zřízenou datovou schránku jako fyzická osoba. Opatření proti nečinnosti žalobce podal dne 16. 6. 2022, přičemž Ministerstvo dopravy sdělilo žalobci, že v předmětném případě bylo vedeno s žalobcem řízení o přestupku, jehož se dopustil jako řidič motorového vozidla, a proto mu příkaz byl zaslán coby fyzické osobě. Jelikož žalobce nedisponoval datovou schránkou jako fyzická osoba, žalovaný správně doručoval žalobci na adresu trvalého pobytu.
5. Žalobce tvrdil, že povaha doručované písemnosti je dána tím, že žalobce předmětný automobil provozuje jako podnikatel. K tomu uvedl následující:
 - Žalobce jako podnikající fyzická osoba měl a stále má vozidlo, se kterým měl spáchat přestupek, v majetku určeném k podnikání. V době kontroly pak žalobce vykonával podnikatelskou činnost. Předmětem podnikání žalobce je mj. silniční doprava a provoz vozidla je pro žalobce podstatnou složkou podnikání.
 - Žalobce byl již v minulosti pokutován pro drobné dopravní přestupky a pokuta mu byla vždy zaslána do datové schránky. Žalobce tak byl v dobré víře, že mu do datové schránky bude doručováno i nadále.
 - Žalobce měl za to, že v případě, že není zcela jednoznačné, do jaké datové schránky má být písemnost zasílána, je třeba příslušný právní předpis vyložit ve prospěch žalobce jako adresáta normy, nikoliv opačně. K tomu žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 11. 2014, sp. zn. I. ÚS 2472/13. Dle žalobce je jeho zaručeným právem právo na spravedlivý proces, který lze spravedlivě vést

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

jen za předpokladu řádného obelání účastníků. Prioritou správních orgánů by přitom měla být snaha účastníky obelát a vyvinout snahu k tomu, aby se s doručovanou písemností seznámili. K tomu žalobce odkázal na § 19 správního řádu, ze kterého žalobce dovozoval, že směřuje k tomu, aby správní orgán využíval možných cest doručení a o doručení se pokusil různými způsoby, pokud jedna z variant není úspěšná. Cílem by tak mělo být doručení, nikoliv splnění povinnosti pokusit se doručit nejjednodušším způsobem a následně aplikovat fikci doručení. Obelání žalobce prostřednictvím jeho datové schránky, kterou si zřídil jako podnikatel, nelze v daném případě považovat za postup, který by nemohl žalovaný využít. Žalovaný měl šetřit práva žalobce jako účastníka řízení.

- Žalobce s odkazem na § 19 odst. 3 správního řádu poukázal na to, že správní řád v uvedeném ustanovení nepoužívá formulaci „*týkající se podnikatelské činnosti*“, ale „*související s podnikatelskou činností*“. V daném případě se provoz vozidla žalobcem podnikání týkal, když vozidlo bylo v majetku žalobce jako podnikatele a žalobce řídil vozidlo pro podnikatelské účely. Provoz vozidla s podnikatelskou činností žalobce minimálně souvisel. Žalobci tak mělo být doručeno do datové schránky.

II. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

6. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl, neboť ve věci nebyl nečinný.
7. Žalovaný uvedl, že ze spisové dokumentace vyplývá, že byl vydán příkaz, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu. Z přiložené doručky vyplývá, že příkaz byl doručován prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 3. 2. 2021, kdy adresát nebyl v místě bydliště zastížen, a proto mu byla zanechána výzva k vyzvednutí zásilky spolu s poučením. Adresát si však uloženou písemnost v 10 denní lhůtě nevyzvedl, tudíž nastala dne 15. 2. 2021 tzv. fikce doručení. Jelikož nebyl podán v zákonné lhůtě odpor, nabyl příkaz právní moc dne 24. 2. 2021. Dne 25. 4. 2022 byl žalovanému doručen odpor proti příkazu. Žalovaný reagoval na skutečnosti ohledně datové schránky žalobce tak, že podal žádost k Ministerstvu vnitra o sdělení, zda žalobce, jakožto fyzická osoba, měl v době doručování příkazu zřízenou datovou schránku. Na toto Ministerstvo vnitra reagovalo přípisem ze dne 27. 4. 2022, kdy žalovanému sdělil, že datová schránka podnikající fyzické osoby ID X, jejímž držitelem je pan Ch. C., IČO X, byla zpřístupněna dne 26. 8. 2014 a od té doby je trvale přístupná. Na základě tohoto sdělení tak žalovaný informoval žalobce sdělením ze dne 29. 4. 2022, č. j. MHMP 728206/2022, že příkaz nabyl právní moci dne 24. 2. 2021, neboť v době doručování příkazu neměl žalobce zřízenou datovou schránku na fyzickou osobu, ale pouze na fyzickou podnikající osobu.
8. Dle žalovaného bylo v řízení o přestupku postupováno zcela v souladu s platnou právní úpravou, když příkaz byl žalobci doručován prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu trvalého bydliště a nikoli prostřednictvím datové schránky, jež má zřízenou jako podnikající fyzická osoba. Námitky žalobce, že přestupek byl spáchán s vozidlem, které je ve vlastnictví fyzické podnikající osoby a nikoli fyzické osoby, neobstojí, neboť přestupku se žalobce dopustil dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu jako fyzická osoba a nikoli jako provozovatel motorového vozidla. Ve

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

věci doručování žalovaný odkázal na stanovisko pléna Nejvyššího soudu ČR, č. j. Plsň 1/2015, podle kterého „*má-li fyzická osoba zřízeno vícero datových schránek (např. datovou schránku fyzické osoby a datovou schránku fyzické podnikající osoby, nebo advokát datovou schránku podnikající fyzické osoby – advokáta, ale též insolvenčního správce nebo daňového poradce), je třeba ji doručovat písemné vyhotovení rozhodnutí, jiných úkonů a další písemnosti do té datové schránky, která odpovídá povaze doručované písemnosti.*“ V předmětném případě bylo vedeno s žalobcem řízení o přestupku, jehož se dopustil jako řidič motorového vozidla, a proto mu písemnosti musely být zasílány coby fyzické osobě. Jelikož žalobce nedisponoval datovou schránkou coby fyzická osoba, žalovaný mu doručoval v souladu s § 20 správního řádu na adresu trvalého pobytu.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

9. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalovaný nevyjádřil s takovým projednáním věci nesouhlas.
10. Soud při posouzení žaloby vyšel z následující právní úpravy:
 - Podle § 3 písm. a) zákona o silničním provozu řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu.
 - Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem.
 - Podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo, jehož tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost.
11. Soud žalobu na ochranu proti nečinnosti právně posoudil takto:
12. Podstata sporu mezi účastníky řízení spočívá v posouzení, jakým způsobem měl být žalobci doručen příkaz, konkrétně zda žalobci měl být příkaz doručen do datové schránky, kterou měl žalobce v rozhodné době zřízeno jako podnikající fyzická osoba.
13. Pro posouzení uvedeného sporu považoval soud za rozhodný obsah žalobci doručované písemnosti, tj. příkazu, konkrétně tedy otázku, zda se vydaný příkaz týkal žalobce jako fyzické osoby nebo jako podnikající fyzické osoby. Z příkazu vyplývá, že žalobce byl uznán vinným tím, že užil v provozu motorové vozidlo, jehož tabulka registrační značky byla upravena tak, že byla znemožněna její čitelnost, čímž spáchal byť z nedbalosti přestupek podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu. Příkaz se tedy týkal žalobce jako fyzické osoby. Ostatně podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu se uvedeného přestupku může dopustit pouze fyzická osoba bez ohledu na její status. S výše uvedeným plně koresponduje skutečnost, že řidičským oprávněním může disponovat pouze a jenom fyzická osoba (viz § 3 zákona o silničním provozu). Každý řidič je pak ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu povinen užít vozidlo,

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

kteřé splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, a to bez ohledu na to, za jakým účelem je toto vozidlo řízeno (použito). Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že příkaz byl vydán a doručován žalobci v postavení fyzické osoby.

14. Nadto má soud za to, že k jednání žalobce, které je mu žalovaným vytýkáno, a to úprava registrační značky, respektive znemožnění čitelnosti registrační značky, kdy došlo k zakrytí dvou čísel registrační značky, nemůže dojít v rámci podnikání a ani v přímé souvislosti s ním. Do obsahu živnostenských oprávnění, a to ani těch, kterými disponuje žalobce, totiž nespadá užití vozidla, které nesplňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a užití takového vozidla nemůže s podnikáním ani souviset. Nemožnost postihnout podnikající fyzickou osobu za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu dle soudu je zřetelnější v situaci, kdyby se jednání dopustil zaměstnanec podnikající fyzické osoby. V takovém případě by totiž jednání takového zaměstnance nebylo přičitatelné podnikající fyzické osoby, ale výlučně zaměstnanci, neboť povinnost užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, tíží vždy pouze řidiče.
15. Protože žalobce jako fyzická osoba v rozhodnou dobu datovou schránkou nedisponoval, žalovaný postupoval v souladu s § 19 odst. 2 správního řádu, když žalobci příkaz doručoval na adresu místa trvalého pobytu. Pro úplnost soud uvádí, že skutečnost, že žalobce v rozhodné době nedisponoval datovou schránkou fyzické osoby, když mu byla zřízena pouze datová schránka podnikající fyzické osoby, není mezi účastníky řízení sporná.
16. Soud pak podotýká, že z doručky náležející k příkazu zjistil, že příkaz byl žalobci doručován na adresu jeho trvalého pobytu. Žalobce byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení dne 3. 2. 2021. Protože pak zásilku nebylo možno vložit do schránky, byla zásilka vrácena žalovanému dne 19. 2. 2021. Tedy zásilku obsahující příkaz je nutno podle § 24 odst. 1 správního řádu považovat za doručenou dnem 15. 2. 2021. Předmětný příkaz pak nabyl právní moci dnem 24. 2. 2021. Podal-li žalobce odpor dne 22. 4. 2022, učinil tak po lhůtě stanovené zákonem.
17. K tvrzení žalobce, že se na adrese trvalého bydliště vyskytuje zřídka a v době, kdy byl příkaz vydán, byl žalobce v Itálii, kde se zdržoval celý rok, soud uvádí, že uvedená tvrzení žalobce soudu nikterak nekonkretizoval a zejména nedoložil. Soud pak podotýká, že je věcí fyzické osoby, jakým způsobem si uspořádá podmínky, které jí umožní přijímat písemnosti správních orgánů. Rezignuje-li účastník řízení na tuto povinnost, musí být srozuměn s případnými následky. V této souvislosti soud podotýká, že se zabýval otázkou, zda žalobcem podaný odpor nebylo možno vyhodnotit jako žádost o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 správního řádu. Skutečnost, že žalobce podal odpor po uplynutí lhůty stanovené v § 41 odst. 2 správního řádu (příkaz nabyl právní moci dne 24. 2. 2021 a žalobce podal odpor dne 22. 4. 2022), však činí tuto otázku bezpředmětnou.
18. Odkaz žalobce na skutečnost, že vozidlo, kterým měl být spáchán přestupek, náleží do majetku určeného k podnikání, a dále tvrzení žalobce, že v době kontroly vykonával podnikatelskou činnost, neshledal soud důvodným. Předně žalobce tvrzení, že v době kontroly vykonával podnikatelskou činnost, nikterak blíže nerozvedl a ani nedoložil, ač tak bylo výhradně na něm. Vlastnictví vozidla, stejně jako otázka, zda žalobce vykonával podnikatelskou činnost, či nikoliv, je z hlediska posouzení odpovědnosti za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o silničním provozu nerozhodná (viz výše).

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

19. Soud nepřisvědčil námitce, podle které byl žalobce v dobré víře, že mu bude doručováno do jeho datové schránky. Žalobce v rámci uvedené námítky odkazoval na písemnosti týkající se jeho přestupků, které mu byly doručovány do datové schránky. Žalobce však v podané žalobě nikterak nekonkretizoval zmíněná rozhodnutí o přestupcích a zejména tato rozhodnutí včetně doručenek z datové schránky soudu nedoložil, a to přestože tak bylo výlučně na něm. Za uvedeného stavu věci soud tvrzení žalobce nemohl přisvědčit, neboť jej nemá za prokázané.
20. Soud nevešel ani na argumentaci žalobce, podle které v případě, kdy není jednoznačné, do jaké datové schránky má být písemnost zaslána, je třeba příslušný předpis vyložit ve prospěch žalobce. Dle názoru soudu v projednávaném případě nebylo žádných pochyb o tom, že příkaz má být doručen žalobci jako fyzické osoby. Postup při doručování fyzické osobě je pak jednoznačně upraven v § 19 a násl. správního řádu. Odkaz žalobce na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2472/13 tak není na místě. V souladu s § 19 a násl. správního řádu pak žalovaný při doručování příkazu postupoval. Správní řád neumožňuje v případě, kdy je zásilka považována za doručenou podle § 24 správního řádu, aby bylo správním orgánem přistoupeno k využití dalších způsobů doručení. Takový postup pak považuje soud za nadbytečný.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba na ochranu proti nečinnosti žalovaného není důvodná, neboť ke dni rozhodnutí soudu neprobíhalo řízení vedené pod sp. zn. S-MHMP 1971804/2020/Čar, když toto řízení bylo pravomocně ukončeno dnem 24. 2. 2021, tj. dnem, ke kterému žalobci marně uplynula lhůta k podání odporu.
22. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému správnímu orgánu důvodně vynaložení náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 17. ledna 2023

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.